

fotoConnexió

Informe d'Activitats 2014

OBJECTIUS

Per promoure l'estudi i la difusió de la fotografia i l'audiovisual a Catalunya Fotoconnexió organitza actes de diversa naturalesa, com ara tertúlies o visites a exposicions i empreses especialitzades. D'altra banda, les seves comissions (*Fotos en Conserva*, *El Daguerre de Sants*, *Fons Fotogràfic Argelers de Francesc Boix*, i *175è aniversari de la fotografia*) han desenvolupen projectes propis.

Les activitats del 2014 han estat les següents.

• FOTOTERTÚLIES

Durant l'any 2014 s'han realitzat les habituals *Fototertúlies*, de periodicitat mensual. La major part han tingut com a eix conductor conferències sobre aspectes històrics de la fotografia. Totes s'han celebrat al Cercle Artístic de Sant Lluc, excepte la d'abril que es va celebrar al bar Nostromo, al número 16 del carrer Ripoll de Barcelona.

6 de febrer

Indicis ocults/indicis visibles

a càrrec de **Pep Parer**.

A través de la seva morfologia els objectes fotogràfics ens permeten interpretar alguns aspectes del context històrics en què es van generar.

3 d'abril

Trobada de socis

15 de maig

La Ciència fotografiada

a càrrec de **Ricard Marco**.

Es van presentar els antecedents històrics de la fotografia científica i documental centrada, principalment, en el nostre entorn físic i social més proper.

5 de juny

Trobada de socis

3 de juliol

La bellesa de la màquina. Fotografia industrial de Ramon de Baños (1890-1980)

a càrrec de **Norbert Tomàs Bilbeny**.

El comissari de l'exposició del fotògraf Ramon de Baños, inaugurada el 30 de juny al Museu del Gas, va parlar de les claus per identificar la seva obra.

8 de setembre

Els fotògrafs Matarrodona-Santonja

a càrrec de **Miquel Playà Ventura**.

El conferenciant, descendent de la nissaga de fotògrafs, va exposar l'activitat que els seus avantpassats van exercir a la Barcelona a finals de segle XIX i fins principis del XX.

6 d'octubre

Els amics d'Arissa. Antoni Arissa i l'Agrupació Fotogràfica Saint-Victor. L'evolució de la fotografia a Sant Andreu de Palomar entre 1922 i 1936

a càrrec de **José Manuel Torres**.

Història de l'associació Saint Victor i de la fotografia al barri barceloní.

Fototertúlia del 6 d'octubre de 2014, dia de la celebració del 3er aniversari de Fotoconnexió.

Foto: Ricard Marco

3 de novembre

Introducció a la col·lecció de Josep Planas Vila

a càrrec de **Clara Planas**.

Presentació del treball de recerca de Batxillerat de la conferenciant sobre un conjunt de plaques estereoscòpiques del seu besavi, premiat pel COBDC i la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB.

1 de desembre

El mirall de plata (acte inclòs en el programa amb motiu del 175è aniversari de la fotografia)

a càrrec de **Jordi Mestre i Rita Udina**.

Aproximació al món de la gran problemàtica conservativa del mirall de plata. Els conferencians van utilitzar elements a l'abast de tothom i mostrar fotografies microscòpiques que mostraven l'eficàcia del mètode que han establert per eliminar-lo.

• **VISITES GUIADES A EXPOSICIONS**

8 de març

Wim Wenders Photographs

a la Fundació Sorigué de Lleida, i

Català-Roca. Retrats

al Museu d'Art Jaume Morera de Lleida, a càrrec d'**Oriol Bosch**, comissari de l'exposició.

15 de març

Ferran Freixa. Fotografia 1973-2013

a la Tecla Sala de l'Hospitalet de Llobregat, a càrrec de l'autor, **Ferran Freixa**, i el comissari de l'exposició, **Josep Rigol**.

22 de març

Fotografia de col·lecció

al Museu de Valls, a càrrec d'en **Jordi París**, director del museu i comissari de l'exposició.

26 de març

Entorn 1900

a l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, visita guiada amb **Rafel Torrella**, comissari de l'exposició.

19 de juny

Colita, perquè sí!

a La Pedrera, Barcelona, a càrrec de **Laura Terré**, comissària de l'exposició.

Laura Terré comenta l'exposició Colita, perquè sí! als assistents a la visita guiada del 19 de juny de 2014.

6 de novembre

Emocions

a la sala de la Biblioteca de l'Esquerra de l'Eixample-Agustí Centelles en companyia de **Pilar Aymerich**, autora de les fotografies i comissària de l'exposició.

21 de desembre

Ricard Terré (1928-2009). La meua fotografia

al Centre d'Art Contemporani La Sala de Vilanova i la Geltrú. Va ser comenda per **Laura Terré**, la comissària de l'exposició i filla de l'autor

• **VISITES TÈCNIQUES**

27 d'octubre

Laboratoris Copialab (Barcelona)

Els responsables del laboratori barceloní, amb més de 25 anys d'experiència, van exposar com s'ha especialitzat en fotografia química en blanc i negre i impressió digital.

29 de novembre

Arte y Memoria (Tona)

Els professionals de l'empresa de materials de conservació van mostrar amb detall les seves instal·lacions així com els diversos materials que s'hi produeixen destinats, freqüentment, als arxius fotogràfics.

• ALTRES ACTES

7 de març

Presentació del llibre *Directorio de fotógrafos en España (1851-1936)*

La Biblioteca de Catalunya (BC) i Fotoconnexió van presentar el llibre publicat per la Diputació de València a la Sala de la Caritat de la BC. Hi van participar **María de los Santos García Felguera**, presidenta de Fotoconnexió i professora de la UPF, **Ricard Marco**, en representació de la BC i **Maria José Rodríguez Molina** i **José Ramón Sanchís Alfonso**, arxivers i autors del llibre.

21 de març

El patrimoni fotogràfic a La Vitrina, RTV10 de Sant Esteve Sesrovires

Els socis de Fotoconnexió **Laia Foix** i **Ramon Barnadas**, van participar en el programa de ràdio repassant la història de la fotografia des dels seus inicis fins a finals del segle XX.

6 d'octubre

Celebració del 3er aniversari de Fotoconnexió

Després de la *Fototertúlia* al Cercle Sant Lluç, va haver un xeflis amb cava i pastís, amb les tres veles de rigor, per celebrar el tercer aniversari de la constitució de l'associació.

• COMISSIÓ FOTOS EN CONSERVA

Objectius

El taller (*Fotos en conserva, mitjans casolans per guardar els teus records*) pretén que els assistents disposin d'unes primeres pautes per a la identificació i conservació de documents fotogràfics que es guarden en arxius familiars. Es vol promoure la implicació dels participants en la conservació de les seves fotografies, tot aprenent nocions bàsiques d'alguns dels procediments fotogràfics més comuns, així com d'alguns dels formats i càmeres més significatius. A les sessions es donen unes pautes bàsiques i teòriques combinades amb la presentació d'exemples pràctics. Està adreçat a persones que conserven fotografies en el seu àmbit domèstic o que tenen interès en la fotografia.

Inici: any 2012

Participants: Christina Guldager, Mayte Lingg, Susanna Muriel, Pep Parer i Núria F. Rius.

El taller està dividit en quatre sessions:

1. *Procediments i tipologies fotogràfiques. Identificant les imatges*

Breu història de la fotografia, des dels seus orígens (1839) fins a la contemporaneïtat; mostra com els diversos canvis tecnològics i culturals de cada període han suposat un tipus de fotografia o un altre.

2. *El meu arxiu de fotografies*

Pautes per a que cada persona o família pugui classificar i ordenar el seu propi arxiu. També es donen indicacions per documentar les fotografies i obtenir una visió de conjunt a la pròpia col·lecció.

3. *La fotografia digital*

Idees i eines bàsiques per a que l'usuari sigui capaç de poder digitalitzar i gestionar les seves fotos. Passar les fotografies de paper a l'ordinador, ja sigui per conservar-les o per poder manipular-les i jugar amb les nostres imatges.

4. *Conservar les fotografies a casa*

Receptes senzilles per saber quins són els materials més òptims, i com hauríem de desar les nostres fotografies, per a què es conservin durant molts anys.

Activitats (tallers)

3, 10 i 17 de febrer i 10, 20 i 25 de novembre al Centre Cultural La Casa Elizalde.

1 i 15 de març a l'Arxiu Històric de Sabadell.

26 i 27 d'abril al Museu Marítim de Barcelona.

17 de maig a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya.

19 de desembre al Cercle Artístic de Sant Lluç.

● **COMISSIÓ EL DAGUERRE DE SANTS, memòria d'un barri**

Objectius

Fotografia Daguerre es un estudi fotogràfic (número 78 del carrer de Sants de Barcelona) gairebé centenari que hem estudiat i documentat, amb l'objectiu de salvaguardar una part molt important de la història de la fotografia, de la memòria del barri i de la ciutat.

Inici: any 2012

Participants: Susanna Muriel (coord.), M. Santos G. Felguera, Blanca Giribet, Ricard Marco, Ricard Martínez, Pep Parer, Núria F. Rius, Isidre Santacreu i Jaume Tarrés. **No socis:** Òscar Ciutat, Teo Grimalt, Clara Magadán i Francesc Tàpia.

Activitats

2 d'octubre

Presentació del llibre *L'estudi Fotografia Daguerre de Sants* (Barcelona, Arxiu Fotogràfic de Barcelona. Ajuntament, 2014; Documents de Fotografia, 2) a l'Arxiu Municipal del districte de Sants-Monjuïc.

Exposició *El Daguerre de Sants. Memòria d'un barri*

Del 20 de gener al 20 de març

A l'Arxiu Municipal del districte de Sants-Montjuïc

Del 20 de maig al 13 de juny

A la Universitat Pompeu Fabra (campus de la Ciutadella)

Del 10 de novembre al 31 de gener de 2015

A l'Arxiu Municipal de Terrassa.

Conferències a la seu del districte de Sants-Montjuïc

12 de febrer

El treball a l'Estudi Daguerre. La figura fundacional de Martí Bonet i l'accés a l'ofici, per Blanca Giribet i Núria F. Rius.

26 de febrer

Refotografia a l'estudi Daguerre, a càrrec de Ricard Martínez.

Altres activitats

20 de gener

Col·locació d'una *placa commemorativa* a la façana de l'Estudi Daguerre

27 de maig i 3 de juny

El retratista a la universitat, taller a càrrec del fotògraf Pep Parer, a la Universitat Pompeu Fabra, dins dels cursos d'Història de la fotografia.

Repercussió als mitjans de comunicació

[Fotografia Daquerre de Sants, o cuando la gente iba a casa del retratista](#). Dins: Blog de Barcelona, de l'Ajuntament de Barcelona.

20 de gener. [BTV: Connexió Barcelona](#)

21 de gener. [El3.Cat, el portal de notícies de Sants-Montjuïc](#)

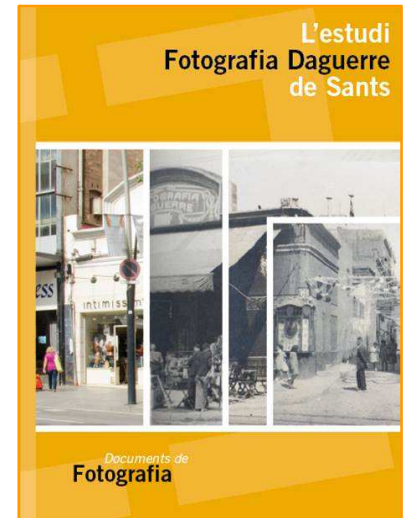
21 de gener. [Los retratistas de Sants](#). Cristina Savall. Dins: *El Periódico*.

22 de gener. [100 anys d'història en fotografies, al Laboratori Daquerre de Sants](#). Dins: Barcelona.cat.

31 de gener. [TV3. Telenotícies Vespre](#).

Febrer. [Exposició "El Daquerre de Sants. Memòria d'un barri"](#). S. Lopera, O. Garcia. Dins: Butlletí de l'Associació d'Arxivers i Gestors Documentals de Catalunya.

També hi ha informació del projecte al [blog El Daguerre de Sants](#).

• COMISSIÓ FONTS FOTOGRÀFIC ARGELERS de FRANCESC BOIX

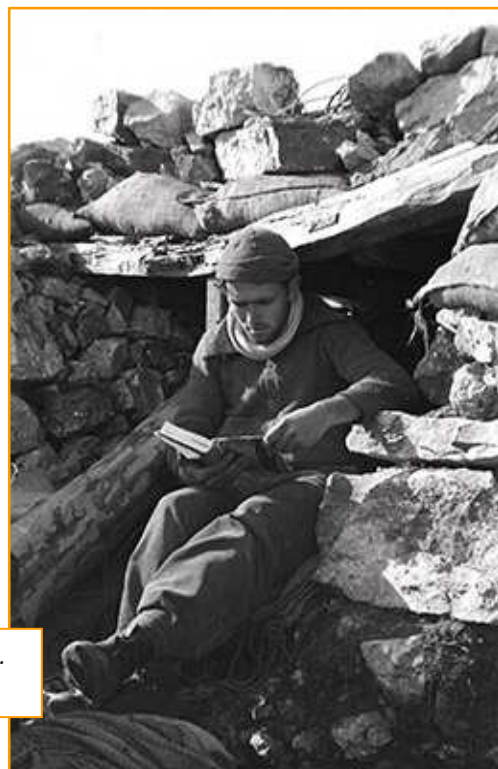
Objectius

Arrel d'una intervenció iniciada per Ricard Marco el mes de febrer de 2013, la Comissió de la Dignitat va adquirir, un mes després en subhasta, el fons d'un fotògraf desconegut, format per 1.368 negatius dels anys de la II República i la Guerra Civil espanyola.

Dins Fotoconnexió, aviat es va formar un grup de professionals per col·laborar amb la Comissió de la Dignitat per treballar en el projecte que inicialment varem anomenar *El fons Argelers*. El treball conjunt d'ambdues entitats va permetre, al cap de pocs mesos, identificar a Francesc Boix com autor de les fotografies corresponents al front d'Aragó i del Segre entre 1937 i 1938. Tots els negatius anteriors al període de la guerra (1930-36) es varen atribuir, provisionalment, a Bartomeu Boix, pare del fotògraf.

Inici: any 2013

Participants: Jordi Algué, Ramon Barnadas, Mariano Blanco, Laia Foix, Mayte Lingg, Ricard Marco, Pep Parer, Lluís Saura i la col·laboració de Bernat Cortés.

*Soldat llegint. 1937-1938.
Foto: Francesc Boix.*

Activitats

17 de juliol

Acte d'agraïment a totes les persones que han fet possible preservar, digitalitzar i documentar el "Fons Fotogràfic Argelers de Francesc Boix. Acte a càrrec de la **Comissió de la Dignitat i Fotoconnexió** al Cercle Artístic de Sant Lluç.

24 de novembre

Xerrada sobre el *Fons Fotogràfic Argelers de Francesc Boix* a l'Aula Oberta de la Bordeta a càrrec de **Ricard Marco**.

Digitalització amb càmera i edició de les imatges en format Tiff i Jpeg de la sèrie de negatius 0001-0661, atribuïts a Bartomeu Boix.

Catalogació de la sèrie de negatius 0662-1368 del fotògraf Francesc Boix, utilitzant la base de dades facilitada per l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Col·laboració en la preparació d'un **documental** de **Francesc Boix** que emetrà **RTVE** a principis de l'any 2015 al programa de reportatges **Crònica**s.

Repercussió als mitjans de comunicació

29 de setembre

Entrevista a **Ricard Marco** a **Sants3Radio**.

Gravació del documental per part de RTVE a l'estudi de Mariano Blanco. Foto: Mariano Blanco.

• **COMISSIÓ dels actes commemoratius del 175è ANIVERSARI del PRIMER DAGUERREOTIP fet a BARCELONA**

Objectius

El 15 de juliol de 2014 es feia una crida entre els socis de Fotoconnexió per formar una comissió de treball que s'encarregaria de bastir un programa per commemorar l'efemèride indicada.

Participants: Ramon Barnadas, María de los Santos García Felguera, Christina Guldager, Mayte Lingg, Jep Martí, Carles Mitjà, Carmen Perrotta, Etel Reis, Núria F. Rius, Alba Suñer i Berenguer Vidal.

Activitats

8 de novembre

El retratista ambulante

Taller fotogràfic amb **Pep Parer**, **Noèlia Pérez** i **Mayte Lingg**. Realitzat al Pla de Palau i al **Museu d'Història de Catalunya**.

10 de novembre

Presentació del llibre Barcelona 1900-1917. Els reportatges d'Adolf Mas

Textos i documentació **Blanca Giribet**, membre de Fotoconnexió. Editat per Viena Edicions. Acte realitzat al Museu d'Història de Barcelona amb la col·laboració de Fotoconnexió.

13 de novembre

Conferència: Els inicis del daguerreotip a Barcelona. De l'experimentació al retrat

A càrrec de **María de los Santos García Felguera** i **Jep Martí**, membres de Fotoconnexió. Organitzada per, i realitzada a, La Casa Elizalde, amb la col·laboració de Fotoconnexió.

15 de novembre

Ruta guiada: Del Pla de Palau a la Rambla. Els primers daguerreotips fets a Barcelona.

A càrrec de **Jep Martí**. Realitzada al Pla de Palau. Organitzada per la Casa Elizalde amb la col·laboració de Fotoconnexió.

22 de novembre

Ruta guiada: Els estudis fotogràfics del 1900. De les Rambles al passeig de Gràcia

A càrrec de **Ricard Marco**, membre de Fotoconnexió. Realitzada a La Rambla. Organitzada per La Casa Elizalde amb la col·laboració de Fotoconnexió.

9 de desembre

Taula rodona: excursionisme i fotografia

Amb la participació de **José Manuel Torres**, **Ramon Barnadas** i **Victòria Bonet**, moderada per **Ricard Marco**, tots ells membres de Fotoconnexió. Realitzada a l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya. Organitzada per l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya i Fotoconnexió.

Conferència De les solemnitats familiars al document. Una revisió històrica de la fotografia domèstica

A càrrec de **Núria F. Rius** i **Jordi Calafell**. Organitzada per, i realitzada a, La Casa Elizalde, amb la col·laboració de Fotoconnexió.

14 de desembre

Ruta guiada Del Pla de Palau a les Rambles. Els primers daguerreotips fets a Barcelona (reservada als socis de Fotoconnexió)

A càrrec de **María de los Santos García Felguera** i **Jep Martí**. Organitzada per Fotoconnexió.

15 de desembre

Acte de reconeixement a Maria Dolça Ribas Rosselló, a autora del primer estudi universitari dedicat a la història de la fotografia a Catalunya: Los inicios de la fotografía en Barcelona (1839-1859).

Amb la intervenció de **Ricard Marco**, **Palmira González**, **María de los Santos García Felguera** i **Josep M. Ribas Prous**. Realitzat a Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya (IEFC). Organitzat per Fotoconnexió, Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra i l'IEFC.

El retratista ambulante al Museu d'Història de Catalunya el 8 de novembre.